

[Lysholm Christensen]

litet, nye produkter og produktudvikling, vi skal satse på. Derfor er det ganske udmærket, at ordningen forlænges og bliver sat sammen på den måde, det er foreslået her.

Vi har en enkelt betænkelighed, og det gælder spørgsmålet om tilbagebetalingsreglerne. Jeg kan ligesom CD's ordfører sige, at det vel er lidt uheldigt, at pengene skal betales tilbage, som det er foreslået, fordi det betyder, at det mere er risikovillige lån end risikovillig kapital, man her stiller til rådighed, og hvordan skal man afgøre, hvornår der er et afkast af en størrelse, som gør, at man skal til at betale tilbage? Vi havde måske hellere set, at det i højere udstrækning var risikovillig kapital. Men lad os få det afklaret i udvalget. Vi er principielt tilhængere af forslaget.

Landbrugsministeren (Tørnæs):

Jeg vil gerne først takke for den velvillige modtagelse. Det var vel egentlig kun Fremskridtspartiets ordfører, der tog afstand fra forslaget og vel oven i købet med den begrundelse, at landbruget og fiskeriet ikke havde brug for sådan en ordning, og at man næsten ikke ønskede sådan en ordning. Jeg må her sige til hr. Niels Højland, at det ikke er rigtigt. Det er faktisk sådan, at det er en ordning af denne type og karakter, som man lægger allermost vægt på i begge erhverv som en offentlig foranstaltning, der har stor betydning for udviklingen af de pågældende erhverv.

Flere ordførere har nævnt spørgsmålet om den ændrede tilbagebetaling i forhold til den gældende lovgivning på området. Det er selvfølgelig altid en diskussion værd, om det er et egentligt tilskud, man under alle omstændigheder skal give den pågældende virksomhed, eller om det er bedre at benytte midlerne til, skal vi sige, risikovillig kapital og derved egentlig også kunne sætte flere projekter i gang for de samme penge, for hensigten er jo selvfølgelig, at de penge, der tilbagebetales, fordi et projekt viser sig at være vellykket, går ind i ordningen igen og kan bruges til gavn andetsteds. Men jeg har forstået på flere af ordførerne, at man gerne ser det tema diskuteret under udvalgsarbejdet, og det er jeg meget parat til at deltage i.

Til sidst vil jeg gerne svare fru Eva Fatum, der rejser spørgsmålet, om der så kommer en særlig fiskeriordning også. Nej, det var ikke

hensigten; det var faktisk hensigten med dette lovforslag, at man samler levnedsmiddelområdet, og faktisk har denne ordning samlet for både det primære landbrug, gartnerne, forarbejdningsindustrien og også for fiskeriet, således at man kan sige, man i princippet har denne ordning og så en tilsvarende ordning vedrørende erhvervsudvikling i Industriministeriet.

(Kort bemærkning).

Eva Fatum (S):

Jeg takker landbrugsministeren for, at landbrugsministeren kan svare på fiskeriministerens vegne. Åbenbart finder fiskeriministeren det af mindre betydning at være til stede her i folketingsssalen, når vi diskuterer fiskeripolitik.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Ivar Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Landbrugs- og Fiskeriudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 197:

Forslag til lov om ændring af lov om husdyrsygdomme.

Af landbrugsministeren (Tørnæs).

(Fremsat 22/1 92).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Henrik Dam Kristensen (S):

Lovforslag nr. L 197 er et af flere, måske oven i købet mange lovforslag, kan man sige, der er en konsekvens af vedtagelsen af det indre marked. I lovforslaget tager landbrugsministeren det første skridt i retning af etablering af et større register, som med tiden skal indeholde mange vigtige oplysninger både for den enkelte landmand og for samfundet som helhed.

[Henrik Dam Kristensen]

Socialdemokratiet er positivt over for oprettelsen af et centralt husdyrregister. Ønsket om at bevare en høj veterinær status og måske oven i købet kunne udbygge den, er vel noget, alle kan være positive over for. Registeret vil også give gode muligheder i det forebyggende arbejde; også det er fint. Endelig synes vi, det er godt i tråd med, at man ønsker, at registeret skal knyttes til den enkelte besætning og dermed give den enkelte landmand gode oplysningsmuligheder.

Af bemærkningerne til lovforslaget under pkt. 4 fremgår det bl.a., at forslaget ikke forventes at have økonomiske eller administrative konsekvenser for kommunerne. Jeg kan oplyse landbrugsministeren om, at den lille passus er noget, vi i Socialdemokratiet vil interessere os for under det kommende udvalgsarbejde, men i øvrigt vil jeg med disse bemærkninger give tilsagn om en positiv socialdemokratisk medvirken under det kommende udvalgsarbejde.

Jens Jørgensen (KF):

Da vores ordinære landbrugspolitiske ordfører, hr. Jens Rønholt, ikke kan komme til stede, skal jeg på vegne af Det Konservative Folkeparti oplyse, at vi tilslutter os de principper, der er knyttet til lovforslag nr. L 197 om ændring af lov om husdyrsygdomme.

Som jeg har set tingene, tager lovforslaget udgangspunkt i det arbejde, der gøres i international sammenhæng her, mere præcist i EF. Jeg ser det som en ganske fornuftig tilføjelse til de gældende regler, og det er jo sådan set et arbejde, vi, når vi arbejder i Markedsudvalget, i princippet har tilsluttet os.

Jeg synes også, at det er vigtigt, når man ser på de veterinære standarder og på de hygiejnemæssige standarder, at man understreger – og det synes jeg, at man gør i lovforslaget og i bemærkningerne – at det har ganske væsentlig betydning, at man hele tiden tilstræber den højeste mulige standard for på den måde at skabe det bedste grundlag for samhandelen.

Jeg synes også, at man, når man arbejder med husdyrsygdomme og bekæmpelse af dem, skal udnytte de muligheder, der er for at bruge den moderne edb-teknik. Det drejer sig om emner som lokalisering af sygdommene, det drejer sig om spørgsmål vedrørende efterforskning, om inddæmning af disse sygdomme og sidst, men ikke mindst en hurtig og effektiv indsats, når det gælder bekæmpelsen af dem.

Alt i alt er det et godt lovforslag, hvor der kun er en enkelt paragraf, som jeg vil trække frem, hvor jeg føler en lille utryghed på nuværende tidspunkt, men som jeg håber og regner jeg med at vi får en afklaring af under udvalgsarbejdet, og det er § 10 a, stk. 2. Jeg håber, at reglerne i § 10 a, stk. 2, når vi når frem ved målsnoren, bliver udformet med nogle begrænsninger i adgangen til registeret. Som det står som udgangspunkt, kan alle, som jeg læser det, få adgang til det, selv om der i bemærkningerne så åbnes for, at ministeren kan foretage indskrænkninger.

Jeg håber, at vi kan nå nogle lidt mere præcise og tilstrækkelige begrænsninger netop i adgangen til registeret, og at samkøring med registre, der ikke direkte har betydning for lovens overordnede mål, bliver forhindret. Men det er stadig væk kun et element, som jeg er sikker på at vi kan få afklaret på en god og konstruktiv måde, når vi når til udvalgsarbejdet.

Et klart ja fra Det Konservative Folkeparti.

Mejdahl (V):

Den ændring, som her foreslås i husdyrsygdomsloven, tager især sigte på at gennemføre allerede vedtagne fællesskabsregler om det indre marked, hvorved den veterinære kontrolstruktur ændres, så hovedvægten lægges på en kontrol på oprindelsesstedet, typisk på den enkelte landbrugsbedrift, og på en styrkelse af forebyggelse og sundhedsovervågning på regionalt plan.

For at kunne leve op til denne målsætning foreslår landbrugsministeren i lovforslaget, at der oprettes et centralt husdyrbrugsregister. Registeret, som omhandler den enkelte besætning og for de større husdyrs vedkommende også de enkelte dyr, skal indeholde oplysninger om sundhedstilstand, udførsel og indførsel af levende dyr m.v.

Landbrugsministeren forestiller sig også, at registeret skal indgå som et led i et større generelt tværgående landbrugsregister, som man påtænker at etablere.

I Venstre mener vi, det er overordentlig vigtigt, at vi i Danmark opretholder det høje veterinære stade for vore landbrugsprodukter, som vi har det i dag, og at vi også gerne må forbedre det yderligere dér, hvor vi kan. Det er vigtigt af hensyn til vores store landbrugseksport og

[Møjdah]

ikke mindst af hensyn til vore store oversøiske markeder. Danske landbrugsprodukter har i EF-sammenhæng en klar fortrinnsstilling på f.eks. det japanske marked, og den skal vi forsøge at fastholde.

Derfor må vi heller ikke gå på kompromis med vores veterinær- og sundhedskontrol. Gennemførelsen af det indre marked medfører et behov for en helt ny veterinær kontrolstruktur. Kontrollen skal for at være effektiv foregå på den enkelte bedrift. Registeret skal bidrage til at sikre denne kontrol.

Det er baggrunden for, at vi i Venstre kan anbefale dette lovforslag, men jeg skal ikke undlade at udtrykke håb om, at landbrugsministeren vil forsøge at lave registeret så enkelt og så brugervenligt som muligt. Det er også vigtigt for registerets pålidelighed, at det er let og enkelt at vedligeholde med de fornødne data.

Det er i høj grad en bemyndigelseslov, men jeg har tillid til, at landbrugsministeren udformer reglerne for at bruge registeret og reglerne i øvrigt på en sådan måde, at det føles fuldt betryggende også for den enkelte besætnings-ejer.

Jeg kan på Venstres vegne tilslutte mig lovforslaget.

Birthe Hansen (SF):

Den ændring af den veterinære kontrolstruktur, som lovforslaget indeholder, og som vi skal tage stilling til, har som så meget andet sin baggrund i de vedtagne Fællesskabsregler. Fremover vil hovedvægten af den veterinære kontrol, sådan som jeg læser lovforslaget, blive lagt på oprindelsesstedet, samtidig med at der skal finde en styrkelse af sundhedsovervågningen sted på nationalt plan.

I modsætning til den konservative ordfører mener jeg, at det, som Fællesskaberne her påtvinger os, i allerhøjeste grad er problematisk for os. Og jeg tror ikke, jeg er alene om at mene det. Så vidt jeg kan bedømme det, befinder den veterinære kontrol inden for EF-landene sig på vidt forskellige niveauer. Nogle af disse niveauer ligger meget langt fra det danske, og jeg mener, det er ret negativt også set i sammenhæng med, at kontrollen ved grænserne forsvinder.

Men så vil man åbenbart kompensere for det negative gennem etableringen af et centralregi-

ster, som skal medvirke til at styrke sundheds- overvågningen og være med til at mindske risikoen for spredning af husdyrsydomme. Det lyder meget fornuftigt, især da det foreslås, at dette register skulle være tilgængeligt for enhver. Men så kommer ministeren minsandten samtidig og vil have hjemmel til at begrænse adgangen til det omtalte register, når ministeren finder det nødvendigt. Så synes jeg faktisk ikke, det rigtig har nogen mening længere.

Som sagt er vi bekymrede over at skulle forlade den gamle struktur, og jeg håber ikke, at mine bange anelser går i opfyldelse. Men selvfølgelig vil vi da gå positivt ind i udvalgsarbejdet.

Niels Højland (FP):

Fremskridtspartiet har tidligere stemt imod lignende lovforslag bl.a. med den begrundelse, at der var alt for mange ministerbeføjelser. Ingen kan være i tvivl om, at vi fortsat er interesseret i at have den høje veterinære standard, vi har på dette område.

Men det er klart, at vi er skeptiske over for et lovforslag med så mange ministerbeføjelser. Vi ville hellere have haft en lov, der var mere konkretiseret, og vi vil under udvalgsarbejdet forsøge, om man ikke kan gøre det bedre. Nøjagtigt som den konservative ordfører sagde: Hvad angår § 10, stk. 2, er vi ikke alene betænkelige, vi er direkte imod, at man kan gøre de ting, og det håber vi at vi kan få ændret under det kommende udvalgsarbejde, så vi til sidst kan være med til at stemme for lovforslaget.

Svend Aage Jensen (CD):

Med baggrund i Danmarks medlemskab af EF og den dermed vedtagne ændring af den veterinære kontrolstruktur er Centrum-Demokraterne tilfredse med dette lovforslags udformning. Oprettelse og vedligeholdelse af det påtænkte centrale husdyrbrugsregister, kaldet CHR-registeret, vil give alle, der må anvende det og har behov herfor, en enestående informationskilde, ikke alene til styrkelse af en effektiv sundhedsovervågning, men også med andre formål for øje, idet jeg har den opfattelse, at en ret differentieret mængde informationer vedrørende den enkelte bedrift eller virksomhed skal være tilgængelig i registeret, eksempelvis de enkelte landbrugs gødningsplaner.

[Svend Aage Jensen]

CD finder det rigtigt, at reglerne vedrørende dyresundhedsmæssige forhold, som i dag fremgår af andre love, f.eks. lov om udførsel og indførsel af levende dyr, nu indarbejdes i husdyrsygdomsloven. CD er ligeledes enig i princippet om, at de fælles takster, der vil blive fastsat for veterinærkontrollen fremover, skal påhvile importørerne og eksportørerne.

CD vil medvirke til en hurtig behandling i udvalget af dette lovforslag.

Marianne Jelved (RV):

Det Radikale Venstre kan støtte dette lovforslag, medmindre der dukker et eller andet op under udvalgsarbejdet, som vi så må se på. Vi synes, det er i orden, at man etablerer et centralt husdyrregister. Vi kan godt se, at det kan være en hensigtsmæssig måde at følge husdyrenes bevægelser på, om jeg så må sige.

Men jeg kan ikke lade være med at benytte denne lejlighed og dette lovforslag til at sige, at der er en anden grund til, at jeg synes, det er ganske udmærket, for det er jo begyndelsen til oprettelse af et register om landbruget, selv om det lyder utrolig ubehageligt hver gang, man bruger ordet register i sådanne sammenhænge, men det er en hjælpeforanstaltning til, at man meget hurtigt og enkelt kan føre gødningsregnskaber og også kontrollere dem. Så i den sammenhæng synes jeg, det er en god idé, og der er også sammenhæng til andre ting inden for landbrugsområdet.

Jeg skal sige, at jeg synes, det er lidt mærkeligt, at registeret skal være åbent, og alligevel skal det ikke være åbent. Det skal åbenbart ikke være åbent, når det gælder særlige personlige oplysninger. Det synes jeg må være utrolig vanskeligt at afgrænse. Jeg er meget mistænksom over for, hvorvidt man kan have den skellen, og jeg har også svært ved at se, hvilke personlige oplysninger i forbindelse med ens husdyrbesætning der ikke skulle kunne være tilgængelige for offentligheden og for dem, der har interesse i det her. Så på det punkt er jeg altså noget forbeholden.

Til allersidst skal jeg minde landbrugsministeren om – bare så jeg er sikker på, at det ikke bliver glemt – at vi stadig væk har et udestående omkring loft over besætningsstørrelser også i relation til husdyrsygdomme.

Lysholm Christensen (KRF):

Kristeligt Folkeparti er helt enig i det sigte og det formål, der er med dette lovforslag, altså en sikring af vores sundhedsmæssige og veterinære stade i landbruget. Det er blevet aktuelt at ændre på reglerne, nu hvor grænserne er på vej til at blive åbnet, og det er da udmærket, at ministeren her er med til at tage problemerne i opløbet, så vi får nogle nye regler strikket sammen, allerede inden det rigtig bliver et problem med den frie handel over grænserne også med levende dyr.

Her foreslår man så, at der bliver lagt en kontrol på oprindelsesstedet, og at man etablerer et centralt husdyrbrugsregister. Disse ting kan vi godt støtte. Men det er jo sådan med disse registre og nye systemer, vi bygger op, at de har en tendens til at blive noget bureaukratiske og omfattende. Så vi må hviske ministeren i øret, at nu gælder det om at få lavet nogle regler, der ikke bliver for vanskelige at administrere ude omkring i de små hjem, ude på ejendommene. Med denne lille påmindelse vil jeg anbefale lovforslaget.

Landbrugsministeren (Tørnæs):

Jeg vil gerne sige tak til ordførerne. Så vidt jeg lyttede mig til, var der generelt en velvillig modtagelse af det med lidt bemærkninger hist og her, men dog alligevel velvillighed.

Det er rigtigt, at det centrale punkt i lovforslaget er oprettelsen af et centralt husdyrbrugsregister. Man kan selvfølgelig sige: Hvorfor nu det, har vi ikke registre nok, hvorfor skal der nu oprettes et nyt register? Ordførerne har nævnt årsagen til det: ændringen i kontrolstrukturen, ophævelsen af grænsekontrollen osv. Derfor skal dette register danne grundlaget for den fremtidige kontrol i det indre marked. Registeret skal muliggøre registreringen af dyrets oprindelse, identitet og sundhedstilstand. Registeret bliver dermed et vigtigt redskab i sporingen og indkredsningen af sygdomme. Det er helt naturligt, at erhvervet – og det gælder både landbrugets organisationer og brancher – er positivt interesseret i registeret.

Men vi ved også godt, at adgang til offentlige registre er et overordentlig følsomt emne, og jeg vil gerne fastslå her, at det er bestemt ikke min hensigt, at adgangen skal være videre, end det er strengt nødvendigt for at opfylde formålet. Det er også derfor, der er indsat et stk. 2 til § 10, hvor der kan fastsættes nærmere regler

[Landbrugsministeren]

for begrænsningen med hensyn til at få oplysninger i registeret, således at der vil kunne udelukkes adgang til visse oplysninger. Det gælder selvfølgelig især oplysninger af personlig karakter. Reglerne vil også kunne afgrænse den personkreds, der kan have adgang til de forskellige typer af oplysninger i registeret.

Men jeg vil gerne medvirke til den forhåbentlig interessante udvalgsbehandling, vi får af dette tema.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Ivar Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Landbrugs- og Fiskeriudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 198:

Forslag til lov om opdræt af vildt og ræve.
Af landbrugsministeren (Tørnæs).
(Fremsat 22/1 92).

Lovforslaget sættes til forhandling.

*Forhandling***Henning Nielsen (S):**

Det har indtil nu været en god eftermiddag for landbrugsministeren; de fleste har jo talt vældig pænt om de lovforslag, vi hidtil har behandlet. Det kan godt være, at jeg vil tale knap så pænt om det lovforslag, landbrugsministeren her har fremsat, og som drejer sig om opdræt af vildt.

Det er nok de fleste bekendt, at vi i Socialdemokratiet længe har arbejdet for at få en sådan lovgivning, og det resulterede i, at vi i 1990 fik vedtaget et socialdemokratisk beslutningsforslag, der pålagde regeringen at fremsætte lovforslag om en dyreværnsmæssigt forsvarlig lovgivning på vildtområdet. Det er et sådant lovforslag, vi her har til behandling.

Lever landbrugsministeren nu op til beslutningsforslaget? Javel, han har fremsat et lovforslag, men intentionerne i beslutningsforslaget mener jeg ikke han lever op til. I beslutningsforslaget var der tale om, at vi søgte en revision af hjorteloven, der skulle sikre dyrenes ret til et frit liv, stille krav om maksimalt antal dyr pr. hektar, om størrelsen af farmene, placering osv. Nu foreslår landbrugsministeren simpelt hen, at den gamle hjortelov helt skal ophæves. Ganske vist tænker man sig, at de eksisterende regler skal suppleres eller ændres, og at det hele skal klares i nogle bekendtgørelser, som landbrugsministeren vil udarbejde. Vi ved derfor ikke, hvis vi vedtager lovforslaget, hvad det egentlig er for krav, ministeren vil stille i disse bekendtgørelser. Vi ved i øvrigt ikke – og det kan jeg allerede i dag meddele ministeren – om arealets reelle græsproduktion i sommerhalvåret er en tilstrækkelig retningslinie, når det gælder bedømmelse af, hvor mange dyr der kan være i en sådan hjortefarm.

Lovforslaget giver også ministeren mulighed for at forbyde opdræt af bestemte arter af vildt, men landbrugsministeren skynder sig at meddele, at han ikke på nuværende tidspunkt agter eller har i tankerne at benytte denne ret bortset fra det forbud, der i øjeblikket er i hjorteloven. Det læser jeg, som om ministeren nu ikke længere overvejer f.eks. at afvikle harer i bur; det har han dog gjort tidligere. Ministeren vil nu inddrage det nye råd, Det Etske Råd vedrørende Husdyr, til at fastsætte de nødvendige regler for opdræt af harer, der skal sikre, at haren har mulighed for at følge basale adfærdsmønstre såsom flugt ved utryghed – det skriver ministeren selv i bemærkningerne. Jamen, hr. minister, det er da at sætte Det Etske Råd vedrørende Husdyr på en helt umulig opgave. Hvordan i alverden vil ministeren sikre harer, der sidder i et bur, mulighed for flugt? Kunne jeg da bare få ét godt forslag til det, ville jeg gerne høre det.

Vedrørende fjervildt mener jeg selvfølgelig, det er meget positivt, at ministeren i lovforslaget forbyder opdræt af fjervildt i mørkekamre. Det har man ikke tidligere været indstillet på. Det gør man her, og det takker jeg selvfølgelig for. Men hvad ministeren derudover har tænkt sig på området, virker i hvert fald for mig meget, meget uklart. Jeg har tidligere sagt, da vi havde forhandling om ministerens redegørelse